

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденнің СТАТУДУ

1. «ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орден-биле Совет Армияның, Шериг-Далай Флорунуң, кызыгар болгаш шигири шериг-дериниң шериг албаныгарың: дайынчы болгаш политиктиг белеткедегедиге чедип алган чедикчилери, шеригтериниң бунда денешадыг белең турарына дегини келгени, дайынчы чаа техниканы шийгээни алганы дээш;

шериг албаны хаар айма-чорудулага белең көргүзүп туңгучуларга болганы дээш; команддаладың тускай даалгаларын чедикчилерниң күүскени дээш;

шериг хүлээлгени күүсепи тургаш шуугуру болгаш эрес-маадырдыг чоруктары кылганы дээш;

ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге шериг албаны эртирип турган үсүндө Төрээн чурттуң мурунуга өске-лаа ачы-хамыялыг болганы дээш шайнаар.

2. «ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орден үш чергезин:

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң I чергезин;

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң II чергезин;

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң III чергезин.

теринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң II чергезинде;

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң III чергезинде тургустанар.

Орденниң дээш чергезин I черге болур. Орден-биле шаңнаарда III чергезин, II чергезин болгаш I чергезин дараалаштыр тыпсыр чуртуну барым-далаар.

3. «ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң үш чергезиниң шунтузу-биле шаңнаткайарга тыпсыр эргелер болур:

а) доктаатки чижек немээлдер өзүгар туртталга шом-биле бирги ээлчегде хандыртыр;

б) демір-орук транспортуна — дүрген чорур болгаш пассажир поезидериниң чымак вагоинарын, суг транспортуна — дүрген чорур болгаш пассажир шугуинарынның I чергезин каяталарын (I категориялыг олуттарын), агаар ийикке хоорайлар аразының автомобиль транспортуна чыда бир катан (ыңай, бээр чорурунга) хууда халас ажылаар;

в) хоорайга аргыжар пассажир транспортуң бүгү хел-

вираарин, кылаа черлерге — республиканың автомобиль транспорту район хемээлине дүүшүр (таксиле өске-зин) хууда халас ажылаар;

г) санаторийге ийикке дыштанылга бажычыга бөрииниң путевказын (чыла бир катан, эмнеге чериниң үндүрген түнелик даугаар) халас алыр;

д) көрүлд болгаш коммунал-амыдырал хандырдыгызыңды бүүрүлгө черлериниң, культура-чыг-дузаның ээлчег чок ажылаар;

е) пенсиязың 15 хуу уаг-таттыртып алыр.

4. «ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң херектин оң талазына, Кызыл Сылдыс орденниң соонга болгаш чергезиниң уулу-биче айым-биче дараалаштыр калып эилээр.

5. «ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденни оң шаңнаткай кижизин мөчөз соонда ук кижиниң өг-бүдөзинге тураскаал кылдыр кадагалары-биле арттырар.

ССРЭ-нің Дээш Советиниң Президиумуң Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

УЛУГ СӨНУУРГАЛ

СЭИП ТК-ның Чиңгине секретары Л. И. Брежневтиң СССР-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгинниң, СССР-нің даштыкы херектер министри А. А. Громыкинниң, ГФР-нің федералдык канцлерин Г. Шмидт-биле болгаш федералдык канцлериниң оралачызы Г. Д. Геншер-биле Москвага чугаалажышыкынарын делегит парлалганы улуг ичээлиги-биле хайгаар иелген. Л. И. Брежневтиң болгаш А. Н. Косыгинниң Г. Шмидт-биле учуражышыкынарынның дугайын дыңаттыпшаан, СССР-нің болгаш ГФР-нің аразында харылзааларының байдалын талаалар тодаргай анализтээн болгаш ол харылзаалары улам ыңай хөгжүдериниң перспективаларын чугаалашкан деп, солуннар дыңадып турар.

Политиктиг болгаш экономиктиг чугула айтырыглары чугаалажып турганының үсүндө совет-барыын-герман чугаалажышыкынарын киржинчилери чогуур депшилгени чедип алыр аргалык болган деп, Барыын Германияның «Генераль-ансейгер» солуну демдеглээн.

Берлинниң «Дер тегесилгисль» солуну Москвага болган парлалга конференцияны дугайын биживилешкен. Германияның Федеративтиг Республикасы-биле харылзааларың чаагай кожа-хелбээ догунаашыын принциптеринге эде тургузарының талазына Совет Эвилелиниң углаанышыкыны бжыг болгаш доктаамал бүүдүшүг болуп турарының дугайында совет төлээлекчиниң меделгелин онзалап демдеглээн.

Барыын-герман фирмаларың болгаш совет организацияларың аразында октябрь 29-та Москвага ат салдырган нерзалерни база дугуржулгалары Лондоннуң «Файнзишл таймс» солуну СССР-нің болгаш Германияның Федеративтиг Республикасының аразында кады ажылдамылганың хөгжүлдезинге «чаа өскү салышыын болур» деп адаан.

Нормельге болган дүштөни шайлагла Л. И. Брежневтиң болгаш Г. Шмидтиң чугааларын тайлыбырлап биживилешкен, Польшаның «Экспресс вчеронь» солуну дээш денешадыг совет-барыын-герман чугаалажышыкынар нити-европа чөвүлел хуралының, а ол ыкнаш Төл Европага чепсектиг күштерин болгаш чепсеклинишиктерини кызыгарының дугайында Венада чугаалажышыкынарын чедикчилериниң доостурун-га идиг бээр деп бүүрүлгө илгерилээн.

(СЭТА).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯ АЛЖИРДЕ

АЛЖИР. (СЭТА). АУДР-ниң чаазаны болгаш Национал хосталга фронтуу партияның чаазаны өзүгар СЭИП ТК-ның секретары В. И. Духичке баштаган совет партия-чааак делегациясы Алжирде барган.

ССРЭ-нің камгалаал министрлиги оралачысы армия генералы И. Г. Павловскийге баштаган совет шериг делегациясы база ол-ла самолёт-биле Алжирде тезде берген.

Герман Демократтыг Республиканың бөгүнгү нөдээ ажил-агыкы бүүдүрүлгениң улетпур аргаларын ажыгларыңе шилчи-кооперативтер аразының харылзаазын бжыглар мол углаанышыкының. Бүүдүрүлгениң улетпур наттыштырар болгаш специализастар ажил чедикчилериниң калбарын турар.

Нойбранденбург округтуң социалисттиг сууру — Делегация тарачын-кооперативтер өске беш кооператив-биле болгаш улусчу именер-биле катгышкан. Оон бээр каш-ла чыл эркен. Үнүш өстүрер.

хаван азыраар кооперативтер салбырларыннан, бызаалар өстүрер төптөн болгаш 2000 инентиг нити фермадан ам улуг ажил-агыкы тургустунган. Нөдээ ажил-агыкы талазы-биле улуг чедикчилер чедип алдыган, тарачын-нарның амьшдалар болгаш чуртталга байдалдары экижээн, хоорай биле көдээ-ниң ыгылы шоолуг эвес аларган.

ЧУРУКТА: ажил-агыкының иелер үдөө ажылаар алар тукунай эртемчилери малчынар школазында өөренип турар.

АДН—СЭТА-ның фотоу.

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

«УВАТЕРВТИН» ТӨЛЕВИЛЕДЕРИН ЕЗУГААР

БУДАПЕШТ. Оруктарың болгаш демір-орук тудуу төлөвиледээр талазы-биле «Уватерв» дээр венг бүүдүрүлгениң тускай эртемчилериниң ажылдан кылганы төлөвиледер өзүгар өсөлдү чыдарда 10 муң километр ажык чаагыг оруктарың, беш муң чымак көвүрүлгериң туткан.

Бүгүн чуртта ан улуг дээр төлөвилеел организацияларының бирээзи болуп турар «Уватерв» орук-транспорт талазы-биле чазактын айыткан калбак программаны боттандырырга идишпейлиг кыргыч турар. Сөөлүг ийн чыл дүргүдө оң инженерлери нити узуу дурту 880 километр оруктарың болгаш 29 көвүрүгү тударының төлөвилелерин ажылдан кылган. Ам венг төлөвилелдер чурттуң автообуктарың улам ыңай сайзырангайдыр, а ол ыкнаш Будапешт метрополитениң тударының төлөвилелерин кылыр талазы-биле ажылдарын чорудуп турар.

«Уватервтиң» тускай эртемчилериниң төлөвилелерин өзүгар туткан оруктарың, көвүрүлгериң, улетпур бүүдүрүлгениң даштыкы чурттардан-ла көрүп болур. Чиңгээлде, арткин чымыл оң инженерлери 42,2 миллион эртенг акча түнүг төлөвилеел ажылдарын күүсеткен. СССР-ге болгаш Кубага демір-орук бүүдүрүлгелерин тударының документациязы, Пакистанга, Египет Араб Республикасына, Вьетнама болгаш өске-да чурттарга көвүрүлгелер тударының төлөвилелерин ол дамчытып берген.

«ИНТЕРКОСМОС» ГДР-НИҢ САЛЫШЫНЫ

БЕРЛИН. Черниг кылымал спутниктеринде болгаш космос ракеталарының хемчөзүниң өрээлээнде тургускан «айы-бүрү 50 прибор»-«Интеркосмос» социалисттиг чурттарының программасына ГДР-нің салышыкыны өр. «Интеркосмос»-системазында чер кырының он-он машиналарының конструкториязын база Герман Демократтыг Республиканың эртемденери ажылдан кылган.

Космоска хыялада өрткин аппаратураның болгаш дерин-херекчилериниң агаар хой кезиниң чурттуң улуу ажил-агы-ында ажылгап турар.

БЕШ ЧЫЛДЫ ДӨРТ ЧЫЛА

БУХАРЕСТ. Бүүдүрү үндүрү турар продукцияны удуу-ла чаартырының беш чыл планының онзалааларын Румынияның машина тудуушкун улетпурү хуузаалында чыл ажык үе өрте күүседиңкен. Машиналарың болгаш дерин-херекчилериниң 4 муң ажык чаа хевирлерин бүүдүрерин шийгээди алган. Оларның аразында — күчүлүг электрогенераторлар, электротрансанага машиналары, ханж өрүжнөр машиналар, судюлар болгаш өөн-даа өскелер бар.

КУБАДА ТУДУУ

ГАВАНА. Шаанда аграрың чурт турган Кубада бөгүн чаа-чаа улетпур бүүдүрүлгелерин чер болганда тудуп турар. Хосталга, ортудуңга индустриалдыг тудуу сөөлдү чыдарда онза шапкын хөгжөөн.

Национал экономикага чугула ужуу-дузалыг 30 ажык улуг улетпур объектилерин амгы үдөө республикада тудуп турар. Амгы беш чылдыг төнүзүндө Куба тудуушкунуң болгаш аспектилериниң бригадалары ам-даа 20 улетпур объектилерин тудуп эгелээр.

(СЭТА).

Д. Фордтуң парлала конференциясы

ВАШИНГТОН. (СЭТА). СЭИП ТК-ның Чиңгине секретары Л. И. Брежнев биле АКШ-тың күрүне секретары Г. Киссинджериниң аразында Москвага болган беседалар аажок кеңири болган деп, АКШ-тың президентиниң Дж. Форд Ак бажына эртерген парлала конференциясына меделгээн. Талааларын сагыш-боддаларының аразында каржышыкылар өзөөжөн деп, ол чугаалаан. Москвага депшилге чедип алдыганының түшөлүндө ноябрьның ийги чартымында Владивосток деис-кээринге мэр Л. И. Брежнев биле учуражышыкынарын чарлаан болгай деп, президент чугаалаан. «Базым бүүрүз улам бүүдүрүлгелер аразында ол бүүдүрүлгелериниң стратегтиг чепсеклинишикенин кызыгар-лаар дугайында чугаала-жышыкынарын ийги уе-чаадынга дүүшүр дугуржу-га чарары-биле доостур дээр-зинге ынадып турар бис» — деп, Дж. Форд меделгээн.

Чазактын даштыкы политиктиг ажил-чорудулазын деткөөс болза, болуңуң углаанышыкының даштыкыга боттандыры президентте берге болур деп айыткан, Дж. Форд ук ажил-чорудулазын деткөөсүңге конгресси кыйгырган. Дүшкүрүгү байдалды чавырдыларының политиканы улам хөгжүдериниң өргөжөк чугулазын конгресс билген турар ужуруг деп, Дж. Форд анаа холбаштыр меделгээн.

Блаңкыя Японияда иштики политиктиг байдал, Америкага узуу хөөнериниң күштөлип турары мөөн Японияга бары-сал турар күүсөниң өскөртүп салдырып болбаан деп, айтырылар харылап тур-гаш, президент меделгээн.

КОММУНИСТЕРНИҢ КЫЙГЫРЫ

ДЕЛИ. (СЭТА). Индияның Коммунисттиг партиясы Бихар штатта барыын үзедиг иде-леттериниң контрреволюстүг шимчөөкчиликте чогуур ойтуу шапкышыкыны бээр болгаш реакциянык чимченишиктерини кычкычтырбас деп долау шийитирлиг дээрин ИКП-нің Национал чөвүлелиниң чиңгине секретары Раджешвар Рав Бихар штаттың Бихарширф хоорайына ажыкы чаптар-тын массалык митингизинге чүве чугаалап тура меделгээн.

Барыын үзедиг идееттер күрүсөниң өнү-хөгжөүгө үрөгөдөн, узуткаар болгаш күчү туруурун өске-даа арга-ларын ажылгап турар, ол чө-рөк чурттуң национал чангыс өзинге кыжанышыкыны тур-гузуп уурап деп, Р. Рао чугаалаан. Капиталисттерниң, аш-чөм чажырыкчаларының болгаш чижик сандыкылар-ның акшалаандырып турары ол дөри чурттуң чурттуң на-ционал байдал империализм-тиг улуг күрүлөргө чемип кылдыр каап бөорин күзеп тур-рарлар деп ол айыткан.

Көргүзүлгелер эгелээн

ГААГА. (СЭТА). СССР-нің улустуң артизи С. В. Образцов-туң удурулгалы-биле Күрүнеңиң төп ойнарантар театры-ның көргүзүлгери Голландияга эгелээн. Совет театр коллек-тивиниң уран чүүл көргүзүлгери-биле чурттуң 16 хоорай-ның чурттанкылары таныжар. Театрның көргүзүлгери Он-тибрьниң социалисттиг Улуг революциясының 57 чыл оюнга тазарыштыр «Индерландия—СССР» нитилендиң органи-застап турар амьшдаларына кириштир эртип турар.

ЧУРУКТА: Бостондун полициясының моторжукан хайгааракчалары негр школачылар сөөрткөн лэвбусту үлөп чорлар.

(СЭТА-ның фотохрониказы).

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң I, II, III чергези.

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң I, II болгаш III чергезиниң ТАЙЫЛЫРЫ

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң I чергезин дөстөк сес-адыр сылдыс хевирлиг, Сылдыстың дал ортузулдан ужуруп чоруктан алдың херелдер кылдыр көргүскөн адыр уштары ак-көк паалыкыг болгаш хевир-бүдүш айым-биче кызы-гаараттыганы, адың минайы-лыг, орту адыр уштар-биле дараалашкан Сылдыстың орту уш адырларында белдиреши-кен ийн ракета бар, оларның үстү болгаш адың жекетери адың-биле сийбирлеп дүрүзүр.

Орденниң дал ортузула өртүлүг чек болу берген дуб бүүдүрүлгенин кырында алгандар ак паалык богаалык, адың беш-адыр болгаш оң адың талазында кадыр биле маска чурани сийбир бар. Догаандыр куржалган ак богаада «ССРЭ-нің Чепсектиг

күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң II чергезинде болгаш догаандыр куржалган богаа кылдыры мөңгүнү тууга ээлэи, «ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң III чергезиниң шулу бөдү—алдың холускаа чок.

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» ор-

денниң I, II болгаш III чергезин мөңгүдөк кылыр. Орденниң хемээли дужаашкак орту уш адырларының аразы-на 65 миллиметр, херелдечек уш адырларының аразы-на — 58 миллиметр.

Орденниң артың талазы орден кадаарына ажылаар ээриклээн.

«ССРЭ-нің Чепсектиг Күштеринге тургаш Төрээн чуртка бараан болганы дээш» орденниң лентазы ортузула узуу дургаар сары куржалгантыг, 24 миллиметр калбак, дыла-гар артыгыг ас-көк торгу. I чергезиниң — 6 миллиметр кал-бак, чангыс. II чергезиниң — каймыз-лаа 3 миллиметр кал-бак, III чергезиниң — каймыз-лаа 2 миллиметр калбак уш лентазы.

ССРЭ-нің Дээш Советиниң Президиумуң Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

«Шериг албанынга шылгарааны дээш» медальдың дугайында ДУРУУМ

1. «Шериг албанынга шылгарааны дээш» медаль-биле Совет Армияның, Шериг-Далай Флорунуң, кызыгар болгаш шигири шериг албаныгарың: дайынчы болгаш политиктиг белеткедегедиге чедип алган чедикчилери болганы дээш;

өредилегеге болгаш маневр-лерге, дайынчы хүлээлгени күүсепи, дайынчы дежурный-лашкын эртририн турган үсүндө онза шылгараалардыг болганы дээш;

шериг албаны эртририп турган үсүндө маадыр, шу-дургу болганы, өске-лаа ачы-хамыяды дээш шайнаар.

2. «Шериг албанынга шылгарааны дээш» медаль-биле СССР-нің Дээш Советиниң Президиумуң өмүсээлинде СССР-нің камгалаал минис-три, СССР-нің иштики херек-тер министри, СССР-нің Ми-нистрлер Чөвүлелиниң чалы-ла Күрүсөниң айыал чок чо-рук комитетиниң даргазы шайнаар.

3. «Шериг албанынга шылгарааны дээш» медаль ийн чергезин:

«Шериг албанынга шылгарааны дээш» медальды I чергезинде;

«Шериг албанынга шылгарааны дээш» медальды II чергезинде тургустунар.

Медальды дээш чергези I черге болур.

4. «Шериг албанынга шылгарааны дээш» медальды хе-

ректин оң талазына СССР-нің ордендеринде куудулар кадал эдилээр. Медальдың лентазы нити планкага зобин-лейки «Күи-ажылы эрес-маадырдыг чорук дээш» (дай-ынчы эрес-маадырдыг чорук дээш) Владимир Ильич Ле-нинниң төрүтүгүн күнүндөн бээр 100 чыл болган оюнга тураскааткан медальдың лентазының соонга тургузар.

5. «Шериг албанынга шылгараал дээш» медальды оон шаңнаткан кижизи мөчөз соонда ук кижиниң өг-бүдө-зинге тураскаал кылдыр када-галары-биле арттырар.

ССРЭ-нің Дээш Советиниң Президиумуң Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

«Шериг албанынга шылгарааны дээш» деп бижиктиг дээрбек куржалган, оң ааанда ийн дээр бүүрүзү чуруп каан. Медальда дүрү-лелдериниң шунтузу болгаш бижилгени дөстөйр сийбир-лээн. Медальды артың тала-зында дүрүлөч чок.

Медальды хемээлдери оң сылдызын дужаашкак уш талааларының аразында 38 миллиметр.

Медальды чыс колодкага дээрбектей, дийлел тудуш-турган. Оң колодкамы дый-лагар артыгыг кымыл торгу-лөтө шийылдыг. Лентаның калбаа 24 миллиметр, кур-жаагыларының — 3 милли-метр. Лентаның ортузу чыс беш-адыр сылдысчыгыг. Колодкамы артың талазы эринде, оң-биле медальды хемке кадар. «Шериг алба-нынга шылгарааны дээш» ме-дальды II чергезин, оң ко-лодкамы биле сылдысчыкын мөлхюрдөн кылдыр.

ССРЭ-нің Дээш Советиниң Президиумуң Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

«Шериг албанынга шылгарааны дээш» медальды I болгаш II чергезиниң ТАЙЫЛЫРЫ

I чергези II чергези

ШЫН

Янзы-бүрү Совет-моол найырал айы

МЕДЭЭЛЕР

Комсомолчу ырлар фестивалы

Комсомол хүнүгө тураскааткан хоорайнын комсомол комитети октябрь 25—26-да Кызылдың школаларынын, буюрдулга, дээди болгаш ортумак өвөрдилге черлеринин, бот-тыынгыр уран чүүл коллективтеринин ортузунга комсомолчу ырларнын фестивалын организаастап эрттирген. Аңаа киршикен школалардан бирги чери № 1, 15 школаларнын ыры-хогжум ансамбльдери улушкен. Ийги, үшүк черлерин 7 болгаш 2 дугаар школаларнын өвөрникчилери алган. Дээди, ортумак өвөрдилге черлеринден көдөз амыл-агыи техникумунун сургууларды боттарынын эки бөлөктөрдүн көргүзүп, фестивалдык тийлекчи болган. Башкы училещезинин болгаш институтунун талээри ийи, үш дугаар черлерин ээлээн. Хоорайнын сүт комбинатынын бот-тыынгыр артистери буюрдулга черлеринин уран чүүл коллективтеринин эң дээрзи болган.

Тийлекчилерге ВЛКСМ хоорай комитетинин хүндүлүг бижиктерин болгаш эртенгити шаңалдарын Политиктиг чырыдышынын бажынынга байырлыг байдалга тыбыскан.

М. ХЕНЧЕ-НАРА.

Шуптузунга ажыктыг

«Тываның 1971 чылда парлагга даңзызы» деп эгелиг бүгү-ле номнарның болгаш янзы-бүрү материалдарнын даңзызынын чыныдышын Тываның ном үндүрер чери чырыкче үндүрген.

Ук номчугаш «1971 чылда Тывага парлагтыг номнар», «1971 чылда ССР-ге парлагтыг номнар болгаш материалдар» база «Номнардан, журналдардан, солундардан чүүдлер» деп үш бөлүктөн тургустунган.

М. ЭРТИНЕ.

Тийлекчи илерээн

Совет Тываның 30 чылынга тураскааткан Бин-Хем районун бот-тыынгыр уран чүүл коллективтеринин ирүлдэни болуп эрткен.

Туранның Культура бажынынын бот-тыынгыр артистери ирүлдэге бирги чери алган. А. Г. Сурикованың удурткан танды бөлүүчүн кирижчилеринин бинаан танцаларынын күөсүлдэни ирүлдэниң жоризи эки деп демдегелээн.

Х. АЛАШ-ООЛ.

БОДАЛ

Кыдыг, ушчок чүл ол дээр? — Дешкеге чок улуг угаан кымдал дээр, — Кырган, чалыг көк дээр — Дээди башкы Ленинни уаус аадыр.

ТАНЫРЫМ КЫСКА

Сыймык-хонү, угааның чарт, Сыйдыг өвөс, бөдүүн кыс сен. Чаражыңы маргышкыш чоор— Часкы бойдус сенээ домей.

Челген аят дег үе эрткен. Четтишкен чыдар эрткен. Ынчалзажок каян шагда Ылап сен утпас дээр мен.

Олбук ышкыш поган эми Орууусту башташтырган Чудук тыркан будуктарын Шугалаан бүрү бисти көрген.

Б. ЯВУУХУЛАН

Ыран оран кирип чорааш, чанып келдиң. Ынан чериң чечен шыпкан чалпы чыдыр. Чалбан, делгем төрзөн ховум кайын тура, Чаражының чакымы ышкыш бйрланмады.

Төрзөн өвөнүк эжини амыл кирип кел-ле, Төдү таныр чүрээңи мен умураштым. Оң чакыны оранк четпес делгемнириг Оранының ховуң дег салганмады.

Очулдурган М. ДОРЖУ.

УБСА-ХӨЛ ЭРИНДЕ

Дус-Даг биле Каргырааның Кайында ошкеткен, Дүмн куштар эдиң ойнаан Кара-ногана Убса-Хөлүм.

Уран мкстар синаблин дараан Угулаа дег чалгыларын Чалгыл, дойдуп эселээрге, Шаанга кыр-ле магадлаар мен.

Кааң хүнде ширгалчыннаан Куудуунуг шааналарда

КАЙГАМЧЫКТЫГ ХУНГЕ

«Бистин куртта совет-моол найыралдын айы эгелээн. Ону Моолдуг Артыг Революстуг Намының үшүк сөздөзүнүн 50 чылда болгаш Моол Арат Республиканың чарлаанын 50 чыл оюнга тураскааткан.

ВОЛОЧАЕВКА ТЕЙИНГЕ ДАҢГЫРАК

ВОЛОЧАЕВКА. (Хабаровск край). Маадырлыг төөгүзү-биле алдаржаан бо суурнуң чурттакчылары «Волочаевка хүнери» дээр демир-орук поездинин байыраладдын-биле утгаан. Ийи муң чыгам амыл ажычыннарын, студенттерин, профессор-техниктиг училищелер болгаш ортумак школалар өөреникчилерин, Хабаровск гаризонунун дайынчыларын Хабаровскиден ол суурга ук поезд-биле кедирип келген. Орпестр марш аялгаларын ырадыш турда, ол делген кижилер туттарың болгаш транспарантыларын тутташ, Тураскаал вокзалдан Волочаевка тейинге утландыр чорупкан. Сергей Лазонун баштарының дүгү көгөргөдөн келген партизаныры болгаш Василий Блюхериниң дайынчылары баштайгы одуртурларга бар чораннаар.

БИСТИҢ НЕГЕЛДЕВИС

АН-ЭРИК суур совогу үеде эдөөн сайырап, чартынган. Оон чурттакчылары бажынынын чанында картошканы, нога аймаал база тарып өстүрүп турар. Ону ажаал, суггары чугула болгай. Тараан ыштарың, ногааларын суггарар хамаан чок, чамдыкта ижер сугга безин чедиме апардыныс. Оң чылдагыны? Суурда 3 кудуктуң чүгө чакымы амылдап турар. Ынчангаш бир км черде Тестен азы Догузунуг бугазыдан барып суугаар бис. Чакың кежээликтей суур-биле ол арааныңга суглаан чадаг шуушкан уаус амыл, мотоцикл доозуну куу туман апаар.

НЯМДУЛАМ

Хар дүме, хүндүс-ааа хэмаан чок эрип эгелээн. Дагдан баткан дамырак суглар хүн херелинге кылаңайнып шуулардыр ыраажым чыгылаан. Хек-лаваннар хары эрэн ой-бунардан чыгып үнүп келгилээн. Шаң-хыраага бүргеткен, кышкы соокка кызаткан кыштаг ууун болгаш чыгыг хүшериниң келгени-биле кады база-ла хостуг-шөлээн, делгем, улуг апарган ышкыш көзүңе.

Чечен чугаа

Тен даң бажында тура халыңар. Оң хайкыдырган шаңыңды чагай чыды өг иштин дола бээр. Ол шайым саарып, сүтээни, амыга шалжаң аякка кудуп бээр.

Солун неделада

Бизиниң солун неделада болгаш ортумак өвөрдилге черлеринин чырыдышынын бажынынга байырлыг байдалга тыбыскан.

Солун неделада

Солун неделада болгаш ортумак өвөрдилге черлеринин чырыдышынын бажынынга байырлыг байдалга тыбыскан.

Солун неделада

Солун неделада болгаш ортумак өвөрдилге черлеринин чырыдышынын бажынынга байырлыг байдалга тыбыскан.

ГРУЗИН ССР. Далай дөңгөлөндө 2000 метрден амыл турар бектик

ГРУЗИН ССР. Далай дөңгөлөндө 2000 метрден амыл турар бектик Түштүг Түштүк Азияда оларларын дагаларында Ахмед районун Азиян сохтозунун ийи фермазын тургускан. Хоолауду өст-сигениң оларларда нарын чинге дүктү 38 муң кой оларлап турар. Майдан ноябрь чедир маңда 220 хойжү чурттап. Бектик да оларында фермалар-биле харылааны чүгө вертолелетар-биле тулар. Бүгү-ле эргөжөк чугула чүгүдери: ашы-чешти, эмирерип, почтаны олар чедир болгаш оортан дүктү, быштакты сөөртүп ап турар.

Чараш хепке ынакшылыг нанай уруг авазы-биле. Ю. МУРАВИННИҢ фотоу. (СЭТА-нын фотохрониказы).

Спорт

ЭҢ-НЕ ХӨЙ МЕДАЛЬДАР

ВАРНА. (СЭТА-нын көрр). Делегей чемпионатынын совогу хүнү — өскөсөөнде гимнастар многоборьеин алты-агыг хевирлеринге маргалдашканнар. Совет спортчулар база дөрү эң бектик шаңалдарын чаалаш алган. Ростов чурттуг Людмила Туринцева узун маш кырынга болгаш хостуг мергежилдерге тергилдөөн, а Гроднон Ольга Борбут хол-биле залгаш шураарын кымдан-даа артык күөсеткен. Аннедоре Шиска (ГДР) брусарга тийлекчи болган. Эр уаустан Спериу Касамацу (Япония) — хостуг мергежилдерге болгаш шураарынга, Золтан Мадьяр (Венгрия) — атыкка, Эйдоо Кенюму — брусарга, Эберхард Гингер (ФРГ) — дөора машка чемпионнар болган. Дээрбестерге мергежилдерге тийлекчи Владимирен Николай Андрианов биле Дан Греку (Румыния) олар үлөшкен.

МОХАММЕД АЛИ ТИИЛЭЭН

КИНШАСА, СЭТА-нын көрр. Баш чыл бурунгар Вьетнама шериг албаны эртериндең ойталаан дээр профессионалдар ортузунга делегейнин алдарлыг чемпиону амыл АБШ-ка кызыккан сургалгы иер боксер Мохаммед Али Джордж Форман-биле маргалдаага бодуңу чемпион адын катан эгилген алган.

Мелебиденне

- НОЯБРЬ 1-ДЕ
- МОСКВАДАН
- 13.30—Дамчыдылгалар программасы.
 - 13.35—Өңүг телекөргүзүт. «Ужугул-биле төөгү».
 - 13.50—Медээлер.
 - 14.00—Өңүг телекөргүзүт. «Чече, уруглар!»
 - 15.05—Өңүг телекөргүзүт. «Кижиге ынак болуур. Уран-чечек фильм. 2-ги сериясы».
 - 16.30—«Кыргыз ССР-ниң болгаш Кыргыз Коммунист партиянын тургустунганында 50 чыл болганынга». «Мээң черимниң дайы». Кыргыз телевидениенин программасы. Дамчыдылгалар Кыргыз Компартиянын ТК-ынын бирги секретары Т. У. Усубалиев кирип турар.
 - 18.00—«Чеч. Информастыг программа».
- КЫЗЫЛДАН
- 15.30—Телемедээлер.
- МОСКВАДАН
- 18.45—«Финляндия — ССРЭ». «Уре-түңгелдик кады ажылда-жылганың чыжаң». Дамчыдылгалар Тел телевидениениң болгаш Бүтү-зыялар радиозунун политиктиг-тайыбыр-лакчымы А. Потапов чурдуу.
 - 19.15—«Чечен чогаалдарың эрчачылдыгы». «Артаконжарың ажыл-херээ». Уран-чечен фильм.
 - 20.45—Телемедээлер.
- МОСКВАДАН
- 20.55—Өңүг телекөргүзүт. «Артадог». Эстрада программасы.
 - 22.00—«Фирде» «Амыл назим». «Езулук эрлер».
 - 23.00—23.30—«Чеч. Информастыг программа».

КИНО

НОЯБРЬ 1-ДЕ

«НАЙЫРАЛ»: «Паряже оорлашкын» (2 сериям кыям) 10.00, 12.40, 15.20, 18.10, 20.40 шактарда.

«ПИОНЕР»: Киночымыда 9.50, «Шияк республика» 11.20, 17.10, «Боттун огу» 13.20, 15.00, «Ийден чедиге чедир» «Элээлдер» (хроника) 19.10 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Айболит биле Бармолей» 10.00, «Океан» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ВОСТОК»: «Мээң өлүктөрүм» 15.00, 16.40, 18.40, 20.00 шактарда.

«ЭНЕРГЕТИК»: КУЛЬТУРА БАЖЫНЫ. «Эң тынчы бачкытыг кыс» 18.00, 20.00 шактарда.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: **Улукса 667000**

Бизиниң Шетинки-Кравченко кудумчуу, бажы № 3 ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторунуң 24—63, редакторунуң оралакчыларынын 35-24, шоопагалда калдыныш 23-54, харысаалагыч секретарынын 23-35, партияг амылрада калдыныш 37-13, культура калдыныш 23-54, «Көзө ажалдыг калдыныш» 21-47, вестуор калдыныш 22-61, чагаа калдыныш 41-27, информация база совет тургузуг калдыныш 20-60, булгаарыныкы 31-75, корректорларынын 27-41, Солун келбейи барганга 32-75 телефонго болгаш.

СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП ҮНЕР

ТИРАЖЫ 16056. ЧАГЫГ № 256. ТС—00993.